

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de statengriffierOnderwerp
invoering zero-
emissiebussenZaaknummer
81416

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 7 september 2021

Geachte voorzitter,

Vooruitlopend op de wettelijke verplichting voor de inzet van zero-emissie (ZE-)bussen hebben wij de ambitie om in het Zeeuwse openbaar vervoer ervaring op te doen met de inzet van ZE-bussen. Met deze brief willen wij u informeren over een genomen besluit inzake de voorgenomen pilot ZE-bussen in Goes.

Context

Door Connexxion is in 2020 een voorstel gedaan voor een pilot met 11 elektrische zero-emissie (ZE) bussen in Goes. Hiervoor waren via de voorjaarsnota 2020 middelen vrijgemaakt (€ 1.598.000) voor de periode 2021 t/m 2024 (einde concessie). Dit vanwege twee redenen:

- Richting de nieuwe concessie kon de pilot met ZE bussen leerpunten en ervaring opleveren;
- Starten met het CO₂-neutraal maken van het OV, wat invulling geeft aan de landelijke afspraak om het openbaar vervoer in 2030 zero-emissie uit te voeren.

Dit voorstel is op ons verzoek verder aangescherpt, met name waar het gaat om financiële consequenties van de benodigde laadinfrastructuur. Deze zouden namelijk een (te) grote financiële impact op de volgende concessie gaan betekenen. Op 17 juni 2021 heeft Connexxion een definitief voorstel toegestuurd.

Voorstel Connexxion en toetsing

Samengevat bevat het voorstel van Connexxion de volgende onderdelen:

- **Bussen:** dieselbussen op vestiging Goes worden vervangen door 11 ZE-bussen.
- **Laadinfrastructuur:** voor het opladen van de ZE-bussen dient laadinfrastructuur geïnstalleerd te worden (op de eigen vestiging van Connexxion, een E-Hub bij het NS-station of een Multi-user Hub op een nog te bepalen locatie).
- **Voorwaarden:** Connexxion vraagt de provincie om akkoord te gaan met een tripartite-overeenkomst (voor de financiering van de 11 ZE-bussen), een overnameregeling voor de bussen en de laadinfrastructuur, die moet worden opgenomen in het bestek voor een volgende bus concessie, en een afnameovereenkomst voor de stroom.
- **Timing:** Connexxion geeft aan bij goedkeuring voornemens te zijn eind 2021 de elektrische bussen te bestellen en dat begin 2023 de bussen zouden kunnen gaan rijden.

Het voorstel van Connexxion hebben wij laten toetsen door een onafhankelijk adviesbureau. Kort voor het zomerreces zijn wij geïnformeerd over de bevindingen. Samengevat geeft het bureau aan dat het voorstel nog steeds verschillende open einden bevat en een niet toereikende financiële onderbouwing kent. Hierdoor is het moeilijk om de totale kosten te overzien. Daarnaast zal bij een positief besluit de inzetduur van de ZE-bussen binnen de huidige concessie maximaal twee jaar bedragen, gezien er zeker één jaar nodig is voor realisatie. Dat is een te korte periode om er leerervaringen uit op te doen voor de nieuwe concessie, die dan al in voorbereiding is.

Bestuurlijke afweging

Voor de nieuwe concessie, die van start gaat in december 2024, geldt dat alle nieuw in te stromen bussen ZE zullen zijn en vereisen daarmee nieuwe infrastructuur. Doorzetten van de pilot betekent dat de keuzevrijheid rond nieuwe ZE-bussen en laadinfrastructuur voor een volgende concessiehouder wordt beperkt. Daarbij komt dat uitstellen ook de mogelijkheid biedt om de technologische ontwikkelingen in komende twee jaar ten volle te benutten. Met name de actieradius van elektrische bussen ontwikkelt zich snel. Daarmee is de kans groot dat deze pilot – met een grote investering in laadinfrastructuur – juist als extra drempel gaat werken voor de ambitie om de nieuwe concessie zero-emissie uit te voeren. Tot slot is er elders in het land reeds voldoende ervaring opgedaan met het (grootschalig) invoeren van elektrische bussen en is een eigen pilot daarvoor niet langer noodzakelijk.

In goed overleg met Connexxion is dan ook besloten de pilot niet te starten, maar er wel gezocht blijft worden naar mogelijkheden om de huidige concessie duurzamer uit te voeren. Hiervoor wordt op korte termijn vanuit Connexxion een voorstel verwacht voor de inzet van elektrische minibussen.

Samenvattend zijn de ambities om het Zeeuwse OV schoner uit te voeren onverminderd hoog. Hoewel de pilot daar een goede aanzet toe leek te zijn, is inmiddels de impact op de uitvoering van de nieuwe concessie (eind 2024) dusdanig groot dat het juist die grotere verduurzamingslag in de weg zal staan. Uitstel is geen afstel: bij de voorbereiding van de nieuwe concessie doet zich de mogelijkheid voor om de technologische ontwikkelingen in komende 2 jaar ten volle te benutten.

In de najaarsnota 2021 zullen wij u een besluit voorleggen om de voor deze pilot beschikbare middelen te laten terugvloeien naar de investeringsagenda. Omdat voor de nieuwe concessie alle bussen zero emissie moeten zijn, willen wij in de doorkijk (2025) van de investeringsagenda de vrijgevalle middelen een zelfde bestemming geven – namelijk het verduurzamen van het Zeeuwse openbaar vervoer. Daarnaast blijven we ook gedurende deze concessieperiode mogelijkheden bezien om eventueel op kleine schaal elektrisch vervoer in te zetten.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.